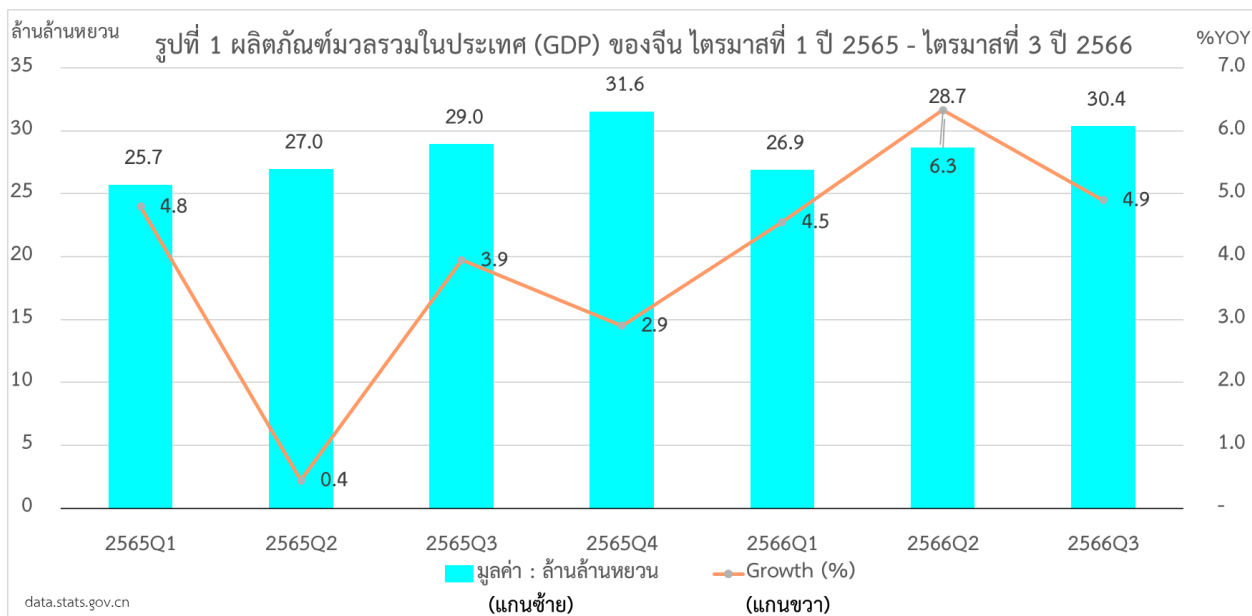

ผลกระทบจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของจีนต่อภาคอุตสาหกรรมไทย

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ในช่วงต้นปี ๒๕๖๖ จีนได้ประกาศเปิดประเทศหลังจากการใช้นโยบาย Zero covid มายาวนานกว่า ๓ ปี ทำให้เป็นที่คาดหวังว่าจีนจะมาเป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกในปี นี้ ผ่านอุปสงค์ในภาคบริการ และการบริโภคที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจจีนหลังการเปิดประเทศกลับมีแนวโน้มว่าอาจไม่ได้ฟื้นตัวได้ดีตามที่คาดหวังไว้ โดยมีหลายปัจจัยที่เริ่มส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนในทางลบมากขึ้น ทั้งนี้ ในช่วง ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๖๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ของจีนขยายตัวร้อยละ ๕.๓ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยในไตรมาสที่ ๓ GDP ขยายตัวร้อยละ ๔.๙ เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน (รูปที่ ๑) ซึ่งเป็นการขยายตัวน้อยกว่าที่ Worldbank คาดไว้ในช่วงต้นปี ๒๕๖๖ ว่า จะขยายตัวร้อยละ ๕.๖ ซึ่งปัจจุบันจีนนับได้ว่าเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอันดับที่ ๒ ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา ดังนั้น หากเศรษฐกิจของจีนมีการเจริญเติบโตที่ชะลอตัวลงย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ในโลกโดยเฉพาะประเทศซึ่งต้องพึ่งพาการส่งออกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลักซึ่งรวมถึงไทย

โดยจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้เศรษฐกิจของจีนขยายตัวได้น้อยในปี ๒๕๖๖ เนื่องจาก ๔ สาเหตุ ดังนี้

๑. การประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (Economic Security)

จากวิกฤตโควิด-๑๙ และความขัดแย้งจากสงครามการค้ากับสหรัฐฯ ทำให้จีนได้ตระหนักว่า การพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาประยุกต์หรือต่อยอดมากเกินไป โดยไม่ได้เน้นพัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐาน (Basic Research) จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเสี่ยงจากการถูกกีดกันทางการค้า เช่น กรณีเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งเป็นบทเรียนที่ทำให้จีนหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของจีน หรือแผน ๕ ปี ฉบับที่ ๑๔ (ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘) จีนจึงได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่เน้นการเติบโตด้านตัวเลขทางเศรษฐกิจ แต่จะเน้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจใน ๓ ด้าน ที่สำคัญ ได้แก่ ความมั่นคงด้านเทคโนโลยี ความมั่นคงด้านอาหาร และความมั่นคงด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะการสร้าง ความมั่นคงด้านเทคโนโลยี มีการเพิ่มงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๗ ต่อปี

รวมถึงประกาศชัดเจนที่จะมุ่งเน้นพัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ยุคใหม่ สารกึ่งตัวนำ Semiconductors และสารสนเทศเชิงควอนตัม เป็นต้น

๒. การใช้นโยบายเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (Common Prosperity)

หลักการความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน หรือ Common Prosperity ไม่ใช่เรื่องใหม่ของจีน แต่เป็นแนวคิดที่มีมาตั้งแต่ปี ๒๕๙๓ และเริ่มนำมาใช้อย่างแพร่หลายในปี ๒๕๒๓ ในสมัยประธานาธิบดีเติ้ง เสี่ยวผิง ซึ่งเป็นการแบ่งรายได้ให้เท่าเทียมกันในแบบคอมมิวนิสต์ดั้งเดิม ทำให้ประชากรมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างกระจุกตัว จนกระทั่งในปัจจุบันประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ให้ความสำคัญกับนโยบายนี้เช่นเดียวกัน แต่มีหลักการที่เปลี่ยนแปลง คือ การขจัดความเหลื่อมล้ำของรายได้ โดยการกระจายความมั่งคั่งให้กับประชาชนทุกคนในประเทศอย่างทั่วถึง จากการใช้มาตรการภาษีและการกระจายรายได้ เพื่อเพิ่มสัดส่วนพลเมืองที่มีรายได้ปานกลาง รวมถึงการสนับสนุนให้บริษัทและบุคคลที่มีรายได้สูงตอบแทนสังคมมากขึ้นผ่านแนวคิด "Third Distribution" ซึ่งหมายถึงการกุศลและการบริจาค ควบคู่กับการดูแลแทรกแซงจากภาครัฐ ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายนี้อาจทำให้เศรษฐกิจระยะสั้นมีแนวโน้มชะลอตัวลง รวมถึงอาจทำให้ภาคการบริโภคไม่สามารถเร่งตัวขึ้นมาได้เท่ากับอัตราการชะลอตัวของภาคการลงทุน ในระยะยาว อาจสร้างผลกระทบทางลบต่อประเทศคู่ค้าต่าง ๆ รวมถึงไทยที่ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปยังจีน

๓. สงครามเทคโนโลยี (Tech War)

สงครามเทคโนโลยีระหว่างสหรัฐฯ และจีน เกิดขึ้นโดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่สหรัฐฯ มองว่าจีนเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของสหรัฐฯ จึงเป็นเหตุให้เริ่มทำสงครามการค้ากับจีน ด้วยการดำเนินมาตรการทางภาษีตอบโต้ระหว่างกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ก่อนที่ความขัดแย้งจะแผ่ขยายไปในด้านอื่น โดยเฉพาะการแย่งชิงความเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยี ซึ่งรุกรามจนเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การเติบโตทางเศรษฐกิจของหลายประเทศ โดยมีเทคโนโลยีพื้นฐานสำคัญที่เป็นศูนย์กลางของสงครามเทคโนโลยีใน ครั้งนี้ ได้แก่ เทคโนโลยีเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) เทคโนโลยี 5G และเทคโนโลยีในด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security Technology) สถานการณ์ยังคงดำเนินไปโดยที่แต่ละฝ่ายพยายามใช้มาตรการในการกีดกันฝ่ายตรงข้าม เช่น สหรัฐฯ ได้ออกมาตรการต่างๆ เพื่อกีดกันไม่ให้จีนเข้าถึงเทคโนโลยีการประมวลผลที่ล้ำหน้ากว่าสหรัฐฯ และการยกระดับให้สหรัฐฯ เป็นแหล่งการผลิตชิปโดยการออกกฎหมาย The CHIPS and Science Act กำหนดวงเงินอุดหนุน ๕๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ให้แก่บริษัทผู้ผลิตชิปที่เข้ามาตั้งโรงงานใหม่ในสหรัฐฯ โดยมีเงื่อนไขว่า บริษัทดังกล่าวจะต้องไม่ลงทุนด้านไฮเทคใหม่ในจีนเป็นเวลา ๑๐ ปี ยกเว้นเป็นการผลิตชิปแบบเก่าสนองตลาดในจีนเท่านั้น ในขณะที่จีนได้ตอบโต้โดยใช้มาตรการจำกัดการส่งออกโลหะที่ใช้ในการผลิตเซมิคอนดักเตอร์ ได้แก่ แกลเลียมและเจอร์เมเนียม ซึ่งอาจทำให้อุตสาหกรรมที่พึ่งพาแร่โลหะดังกล่าวรวมถึงผู้ผลิตเซมิคอนดักเตอร์ได้รับผลกระทบ เป็นต้น

๔. วิกฤตภาคอสังหาริมทรัพย์

จากการที่บริษัทเอเวอร์แกรนด์ (China Evergrande Group) และคันทรีการ์เดน (Country Garden) ประสบภาวะขาดสภาพคล่องและผิดนัดชำระหนี้จีนนำไปสู่การประกาศล้มละลาย โดยเอเวอร์แกรนด์ได้ยื่นขอคุ้มครองการล้มละลายในสหรัฐฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในช่วงต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา เนื่องจากบริษัทมีหนี้สินมากถึง ๓ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ ๑๐.๖ ล้านล้านบาท) ทั้งนี้ กระแสการผิดนัดชำระหนี้หลังจากวิกฤตเอเวอร์แกรนด์ ได้นำไปสู่ปัญหาอสังหาริมทรัพย์ที่สร้างไม่เสร็จจากการผิดนัดชำระหนี้อีกจำนวนมาก ซึ่งรวมถึงบริษัทคันทรี การ์เดน บริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่สำคัญอีกรายของจีนได้ประกาศผิดนัดจ่ายดอกเบี้ยหุ้นกู้โดยมีกำหนดชำระในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๖ รวมมูลค่าประมาณ ๒๒.๕ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ ๗๙๕ ล้านบาท) โดยทั้ง ๒ กรณีนี้ จะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคในระดับกลางและระดับล่าง เนื่องจาก

มูลค่าเศรษฐกิจของภาคอสังหาริมทรัพย์คิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๑ ใน ๔ ของเศรษฐกิจในจีน ทั้งนี้ จากวิกฤตการณ์ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นผู้บริโภคในจีน รวมถึงการลงทุน ยอดขาย และการสร้างอสังหาริมทรัพย์ใหม่ในจีนหดตัวลงอย่างมากในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดความกังวลถึงความเสี่ยงที่จะขยายวงกว้างผ่านระบบสถาบันการเงินจีน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนที่เดิมซบเซาอยู่แล้ว จากอุปสงค์ภายในและต่างประเทศที่ลดลง รวมถึงภาคการผลิตอุตสาหกรรมที่หดตัว และอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น

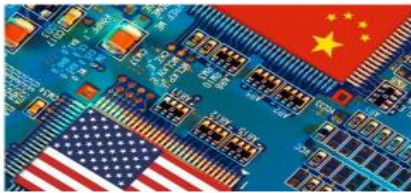
สาเหตุการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนในปี ๒๕๖๖

การมุ่งเน้นสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

นโยบายเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

สงครามเทคโนโลยี

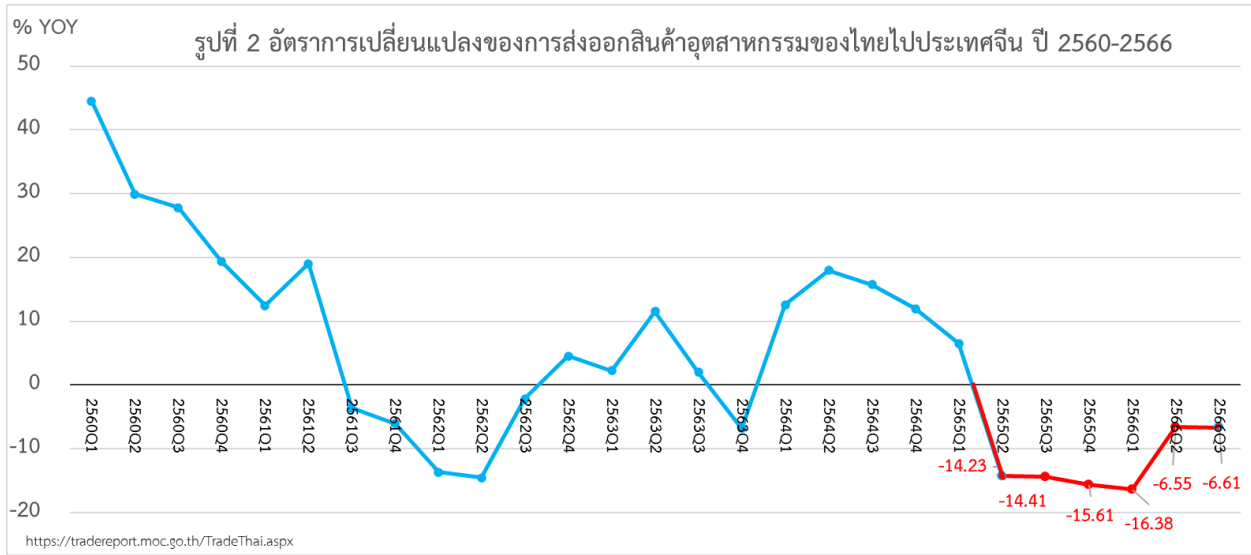

วิกฤตอสังหาริมทรัพย์

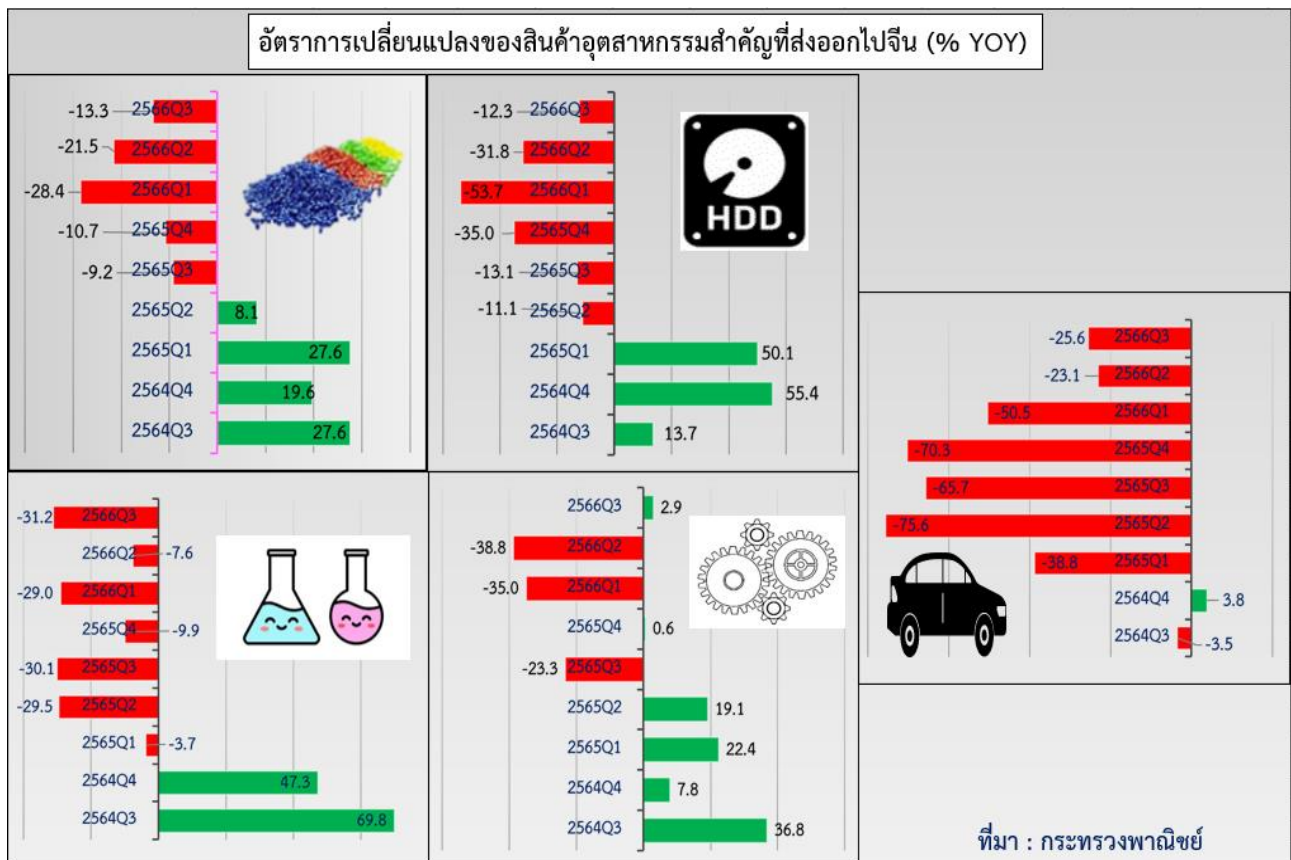
จากสาเหตุทั้ง ๔ ข้อที่กล่าวมา ทำให้การเติบโตของจีนหลังจากการเปิดประเทศต่ำกว่าที่หลายหน่วยงานคาดการณ์ไว้ ดังนั้น การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจประเทศไทย เนื่องจากเศรษฐกิจไทยมีการพึ่งพาจีนในสัดส่วนที่สูงจาก ๒ ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ประกอบด้วย ด้านการค้า และด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้ จึงได้ทำการประเมินมูลค่าการผลิตสินค้าที่ลดลงจากผลกระทบทางด้านอุปสงค์ที่ลดลงของจีนจากมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง โดยใช้ข้อมูลจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี ๒๕๕๘ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

๑. การประเมินผลกระทบด้านการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปจีน

จากข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศไทยกับจีนปี ๒๕๖๕ พบว่า จีนเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ ๒ ของไทย รองจากสหรัฐฯ โดยในปี ๒๕๖๕ ไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้ารวม ๒๗๒.๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยขยายตัวร้อยละ ๕.๗ จากปี ๒๕๖๔ ทั้งนี้ หากคิดตามสัดส่วนร้อยละของมูลค่าการส่งออกสินค้ารวมไปยังประเทศต่าง ๆ เรียงลำดับได้ดังนี้ สหรัฐฯ (๑๗.๕) จีน (๑๒.๗) ญี่ปุ่น (๙.๑) เวียดนาม (๔.๙) มาเลเซีย (๔.๗) ออสเตรเลีย (๔.๑) อินเดีย (๓.๙) อินโดนีเซีย (๓.๘) สิงคโปร์ (๓.๘) ฮองกง (๓.๗) กัมพูชา (๓.๒) ฟิลิปปินส์ (๒.๗) และอื่น ๆ (๒๕.๙) สำหรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย ในปี ๒๕๖๕ คิดเป็นมูลค่า ๒๒๖.๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยขยายตัวร้อยละ ๔.๕ จากปี ๒๕๖๔ ซึ่งหากคิดตามสัดส่วนร้อยละของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปยังประเทศต่าง ๆ เรียงลำดับได้ดังนี้ สหรัฐฯ (๑๘.๘) จีน (๙.๗) ญี่ปุ่น (๘.๖) เวียดนาม (๔.๖) ออสเตรเลีย (๔.๔) ฮองกง (๔.๑) อินเดีย (๓.๙) มาเลเซีย (๓.๘) อินโดนีเซีย (๓.๖) และสิงคโปร์ (๓.๔) ฟิลิปปินส์ (๒.๗) กัมพูชา (๒.๒) และอื่น ๆ (๓๐.๒) ในส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมจากไทยไปจีน พบว่า มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ชะลอตัวตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๕ จนถึงไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๖ (ณ ปัจจุบัน) ซึ่งเป็นการลดลงติดต่อกัน ๖ ไตรมาส แสดงได้ดังรูปภาพที่ ๒

ทั้งนี้ สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญที่มีมูลค่าการส่งออกไปจีนสูงในปี ๒๕๖๕ ได้แก่ เม็ดพลาสติก เครื่องคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และรถยนต์ โดยหากดูอัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกย้อนหลังตั้งแต่ไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๔ ถึงไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๖ พบว่า สินค้าอุตสาหกรรมกลุ่มนี้มีทิศทางการส่งออกที่ลดลงในไตรมาสที่ ๒ หรือ ไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๖๕ เป็นต้นมา ยกเว้น สินค้ารถยนต์ ซึ่งมีทิศทางการส่งออกลดลงตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ ดังนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกของไทยไปจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังจากที่จีนประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับล่าสุด

การประเมินผลกระทบด้านการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม โดยใช้ข้อมูลจากสินค้าอุตสาหกรรมที่มีสัดส่วนการส่งออกไปจีนสูงแต่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย (%YOY) ที่ลดลง ในช่วง ๓ ไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๖ เทียบกับปี ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๕ กลุ่มสินค้า ได้แก่ เม็ดพลาสติก เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และรถยนต์ โดยมีมูลค่าลดลงรวม ๖๑,๓๙๗ ล้านบาท ซึ่งจากการประเมินผลกระทบ พบว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ๕ กลุ่มสินค้าที่ลดลงรวม ๖๑,๓๙๗ ล้านบาท จะส่งผลทำให้มูลค่าการผลิตสินค้าในประเทศลดลง ๑๗๙,๖๙๑ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๐.๕๕ โดยมีการผลิตลดลงในแต่ละอุตสาหกรรม ดังนี้ เม็ดพลาสติก ลดลงร้อยละ ๖.๒๖ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ลดลงร้อยละ ๒.๐๖ เคมีภัณฑ์ ลดลงร้อยละ ๗.๔๐ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ลดลงร้อยละ ๑๗.๑๗ รถยนต์ ลดลงร้อยละ ๐.๔๐ สินค้าอื่น ๆ ลดลงร้อยละ ๐.๒๙ ซึ่งจะส่งผลทำให้ GDP ภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ ๑.๑๖ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ผลกระทบจากการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปจีน

รายการ	มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปจีนที่ลดลง (ล้านบาท)	ผลกระทบต่อมูลค่าการผลิตที่ลดลงจากการวิเคราะห์ (ล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลงของการผลิตที่ลดลง (ร้อยละ)
เม็ดพลาสติก	๑๗,๔๔๔	๒๗,๙๐๐	๖.๒๖
เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	๒๕,๒๑๔	๓๗,๕๕๙	๒.๐๖
เคมีภัณฑ์	๙,๖๕๕	๑๖,๐๕๑	๗.๔๐
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	๔,๖๐๓	๘,๗๗๕	๑๗.๑๗
ยานยนต์	๔,๔๘๑	๖,๑๔๙	๐.๔๐
อุตสาหกรรมอื่นๆ	-	๘๓,๗๐๗	๐.๒๙
ภาพรวมประเทศ	๖๑,๓๙๗	๑๗๙,๖๙๑	๐.๕๕

๒. การประเมินผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว

การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนนอกจากจะกระทบต่อการส่งออกของไทยแล้ว ยังกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของไทยด้วย เนื่องจากประชาชนจีนมีการใช้จ่ายใช้สอยอย่างระมัดระวังมากขึ้น ประกอบกับในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา มีข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวชาวจีนขณะที่มาอยู่ในประเทศไทย ได้แก่ เหตุการณ์ที่ชาวจีนบางกลุ่มจับชาวจีนด้วยกันมาเรียกค่าไถ่ และทำร้ายร่างกาย รวมถึงข่าวปลอมหรือเฟคนิวส์เรื่องความปลอดภัย ซึ่งแพร่หลายอย่างมากในโลกออนไลน์ของจีน เช่น นักท่องเที่ยวจีนถูกขโมยกระเป๋าชาวนักท่องเที่ยวถูกลักพาตัวไปโดยแก๊งคอลเซ็นเตอร์ เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวจีนเกิดความกังวล นอกจากนี้ปัญหาการทำวีซ่าของนักท่องเที่ยวจีนที่ยุ่งยากและใช้เวลานาน โดยกระทรวงการต่างประเทศมีวัตถุประสงค์ตั้งเงื่อนไขการอนุมัติวีซ่าแก่นักท่องเที่ยวจีนที่เข้มงวดมากขึ้นเพื่อป้องกันกลุ่มจีนสีเทา รวมถึงทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของไทยที่ถูกใช้งานจนเสื่อมโทรมไปมาก ในขณะที่ราคาสินค้าในไทยปรับสูงขึ้น เนื่องจากค่าครองชีพของไทยที่ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวจีนตัดสินใจเลือกไปท่องเที่ยวที่ประเทศอื่น ๆ มากขึ้น ซึ่งจากการประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่จะเข้ามาไทยในปี ๒๕๖๖ โดยศูนย์วิจัยกสิกร (ณ เดือน พ.ค. ๒๕๖๖) คาดว่าจะมีจำนวน ๔.๔๐ ล้านคน เฉลี่ยเดือนละ ๓๖๖,๖๖๗ คน โดยในปัจจุบันข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

พบว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. - ๒๙ ต.ค. ๒๕๖๖ นักท่องเที่ยวเงินเดินทางเข้าไทยมีจำนวนเพียง ๒.๗๗ ล้านคน ซึ่งหาก คาดว่า ๒ เดือนที่เหลือ (พ.ย.-ธ.ค.) มีนักท่องเที่ยวเงินเดินทางเข้าไทยจำนวนเท่ากับที่ประมาณการไว้เดิม จะทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวเงินสะสมทั้งปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๓.๕๐ ล้านคน โดยลดลงจากที่คาดการณ์ไว้ ๙๐๐,๗๖๑ คน

จำนวนนักท่องเที่ยวสะสม 1 มกราคม - 29 ตุลาคม 2566^P

จำนวนนักท่องเที่ยวสะสม (1 ม.ค. - 29 ต.ค. 2566p)

22,064,968 คน

212% (YOY)

ปัจจัยที่สำคัญในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา

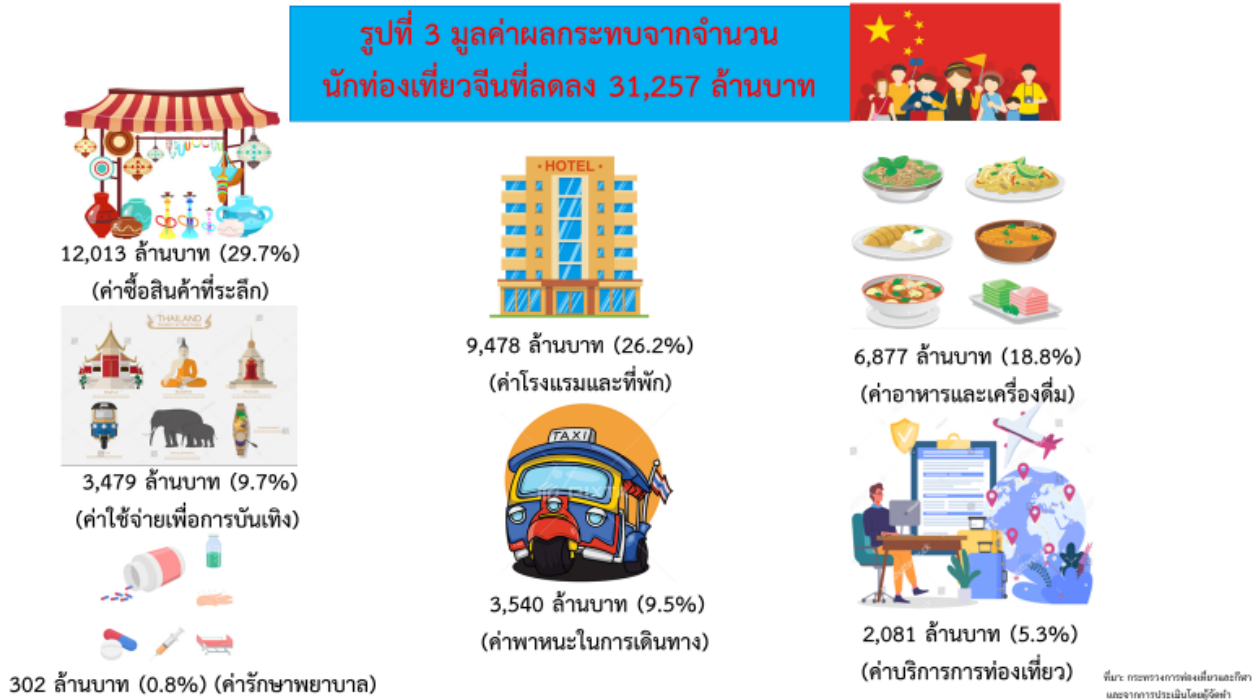
- (+) การเข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยวในช่วงฤดูหนาวของยุโรป
- (+) การเพิ่มของจำนวนเที่ยวบินจากรัสเซีย
- (-) เสริมสร้างการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลกินเจของนักท่องเที่ยว อาทิ มาเลเซีย ฮองกง และได้หวัน
- (-) การลดลงตามฤดูกาลท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุด 5 อันดับแรก

1		มาเลเซีย	3,619,930 คน
2		จีน	2,765,906 คน
3		เกาหลีใต้	1,313,117 คน
4		อินเดีย	1,296,032 คน
5		รัสเซีย	1,089,988 คน

ที่มา : กูรูสถิติ ดัชนีเศรษฐกิจและสารสนเทศการท่องเที่ยวและกีฬา กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2566

จากสถิติข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสะสมทั้งหมด ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. - ๒๙ ต.ค. ๒๕๖๖ มีจำนวน ๒๒.๐๖ ล้านคน จากเป้าหมายซึ่งได้ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวไว้ที่ ๒๘.๕ ล้านคน ในปี ๒๕๖๖ (ข้อมูลโดยศูนย์วิจัยกสิกร ฌ เดือน พ.ค. ๒๕๖๖) โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามามากที่สุด ๕ อันดับ ได้แก่ มาเลเซีย จีน เกาหลีใต้ อินเดีย และรัสเซีย ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวเงินมีความสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวของไทยเป็นอันดับที่ ๒ รองจากมาเลเซีย ทั้งนี้หากพิจารณาโครงสร้างค่าใช้จ่ายของชาวจีนในแต่ละครั้งที่มาพักอยู่ในประเทศไทยเฉลี่ยต่อคนต่อวัน จากข้อมูลสถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ พบว่า มีการใช้จ่ายเงินเฉลี่ยวันละ ๕,๖๕๐ บาท/คน ใช้เวลาพักอยู่ประมาณ ๗ วันหรือประมาณทริปละ ๓๙,๕๕๐ บาท/คน โดยคิดเป็นสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย ค่าซื้อสินค้าที่ระลึก (ร้อยละ ๒๙.๗) ค่าโรงแรมและที่พัก (ร้อยละ ๒๖.๒) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (ร้อยละ ๑๘.๘) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง (ร้อยละ ๙.๗) ค่าพาหนะในการเดินทาง (ร้อยละ ๙.๕) ค่าบริการการท่องเที่ยว (ร้อยละ ๕.๓) และค่ารักษาพยาบาล (ร้อยละ ๐.๘) ดังนั้น การที่นักท่องเที่ยวเงินลดลงจากการที่คาดว่าจะมีจำนวน ๙๐๐,๗๖๑ คน จะส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวเงินที่ลดลงคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๕,๖๒๖ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดของสัดส่วนโครงสร้างการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยว แสดงได้ดังรูปภาพที่ ๓

ในส่วนของการประเมินผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวจะใช้ข้อมูลจากการประเมินค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลงข้างต้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า มูลค่าผลกระทบทางด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวจีนลดลง ๓๕,๖๒๖ ล้านบาท จะส่งผลทำให้มูลค่าการผลิตสินค้าในประเทศลดลง ๗๕,๔๕๗ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๐.๒๓ โดยแบ่งตามกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ลดลงในแต่ละอุตสาหกรรม ดังนี้ ค่าซื้อสินค้าที่ระลึก ลดลงร้อยละ ๐.๘๔ ค่าโรงแรมและที่พัก ลดลงร้อยละ ๑.๔๗ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ ๐.๗๖ ค่าพาหนะในการเดินทาง ลดลงร้อยละ ๑.๐๐ ค่าบริการการท่องเที่ยว ลดลงร้อยละ ๑.๑๘ และค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง ลดลงร้อยละ ๒.๑๖ ซึ่งจะส่งผลทำให้ GDP ภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ ๐.๑๗ โดยมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวจีน

กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการ	มูลค่าการผลิตสินค้าที่ลดลง (ล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลงของการผลิตที่ลดลง (ร้อยละ)
ค่าซื้อสินค้าที่ระลึก	๑๒,๐๑๓	๐.๘๔
ค่าโรงแรมและที่พัก	๙,๔๗๘	๑.๔๗
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	๖,๘๗๗	๐.๗๖
ค่าพาหนะในการเดินทาง	๓,๕๔๐	๑.๐๐
ค่าบริการการท่องเที่ยว	๒,๐๘๑	๑.๑๘
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง	๓,๔๗๙	๒.๑๖
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	๓๙,๗๑๙	๐.๑๔
ภาพรวมประเทศ	๗๕,๔๕๗	๐.๒๓

จากการที่จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่มีความสำคัญในอันดับต้น ๆ ของไทย หากเศรษฐกิจของจีนมีการเจริญเติบโตที่ชะลอตัวลงเนื่องจากสาเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้น ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทยซึ่งต้องพึ่งพาภาคการส่งออกและภาคการท่องเที่ยวในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเป็นหลัก ทั้งนี้ จากการประเมินผลกระทบด้านรายได้ของไทยที่ลดลงจากจีนใน ๒ ภาคเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๑. การส่งออกที่ลดลง (๖๑,๓๙๗ ล้านบาท) และ ๒. จำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ปรับลดลง (๙๐๐,๗๖๑ คน) ซึ่งจะส่งผลทำให้มูลค่าการผลิตสินค้าในประเทศลดลง ๑๗๙,๖๙๑ ล้านบาท และ ๗๕,๔๕๗ ล้านบาท ตามลำดับ รวมทั้งสิ้น ๒๕๕,๑๔๘ ล้านบาท หรือมูลค่าการผลิตสินค้าลดลงร้อยละ ๐.๗๘ ซึ่งผลกระทบทางรายได้ที่ลดลงนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย โดยคาดว่าจะส่งผลกระทบทำให้ GDP ภาคอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ ๑.๓๓ ดังนั้น จึงควรมีมาตรการและข้อเสนอแนะให้แก่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเพื่อเฝ้าระวังและรับมือกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่อาจจะได้รับจากผลกระทบดังกล่าว

๑. การดูแลต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการ เช่น ตรึงราคา ค่าไฟฟ้าพลังงาน ค่าโลจิสติกส์ และค่าจ้างแรงงาน เป็นต้น พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานให้สอดคล้องกับค่าจ้างแรงงาน

๒. การส่งเสริมการลงทุนในประเทศ เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตใหม่เพื่อรองรับนักลงทุนที่จะย้ายการผลิตออกจากจีน ภายใต้สงครามทางการค้าระหว่างจีน – สหรัฐฯ โดยการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เป็นพิเศษ

๓. การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพหรือยกระดับกิจการทั้งในส่วนภาคการผลิตหรือการบริการเพื่อขับเคลื่อนสู่การเป็นอุตสาหกรรมยั่งยืน (Sustainable Industry) เช่น ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร และภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น

๔. การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอาหาร (Gastronomy tourism) เช่น พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาด้านการรองรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนรองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร

แหล่งที่มาข้อมูล :

1. <https://www.tap-magazine.net/blog-th/cs58-3>
2. <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=CN>
3. <https://www.imf.org/external/datamapper/profile/CHN>
4. https://www.prachachat.net/world-news/news-1377507#google_vignette
5. <https://www.thairath.co.th/money/economics/analysis/2545198>
6. <https://mgronline.com/onlinesection/detail/9660000066452>
7. https://www.kasikombank.com/th/personal/thewisdom/articles/Pages/Onward74_Economic-Horizon_2023.aspx
8. <https://www.bangkokbiznews.com/finance/investment/1084226>
9. <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B9%80%E0%B8%A8%E0%B8%A3%E0%B8%A9%E0%B8%90%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B8%88/199780>